

[Kristine Heltberg.]

ratur, som måske i en tid med en så hastig teknisk udvikling hurtigt vil komme til at ligne tekniske museer. Skal man lægge vægt på det dynamiske, vil en anden fremgangsmåde måske være mere hensigtsmæssig, f. eks. en bedre udnyttelse af producenterens sikkert velmente tilbud om at låne og demonstrere apparatur.

Det forekommer mig, at der med det forslag, der ligger her, også foreligger muligheder for alvorlige besparelser, hvis man ser på de muligheder, der er for at fremme det pædagogiske udviklingsarbejde, sådan som det sker i det små, og måske ikke i så høj grad, som der hidtil har været en tendens til, engagerer sig i meget kostbare anlæg og indkøb af apparatur for offentlige midler, apparatur, som måske slet ikke altid er så hensigtsmæssigt, at det virkelig bliver tilstrækkeligt udnyttet.

I denne forbindelse var det måske også bedre, om man overvejede at ændre den foreslåede styreform. Kunne det tænkes, at man her f. eks. i forbindelse med ledelsen af folkebibliotekerne overlod en større del af ansvaret til specielt valgte udvalg med en god repræsentation af idérige fagfolk og brugere fremfor, således som det næsten synes at være anbefalet i forslaget, at henlægge opgaven til de i forvejen måske ofte overbebyrdede undervisnings- og kulturudvalg?

En større nærdemokratisk indflydelse kunne sikkert komme samarbejdet med skolenævnene til gode. Det foreslåede samlende og koordinerende organ, landscentralen, er i og for sig en hensigtsmæssig institution. Et forbrugerorienteret organ er der i høj grad brug for på dette område, hvor der hersker et stort kaos inden for et marked, hvor store offentlige interesser er involveret, men hvor også store private producentinteresser står på spil, og hvor forbrugerne derfor let kan føle sig fortabt over for et enormt udbud af forskelligartet værdi. At koordinere på dette vældige område er sikkert overordentlig nyttigt og bør virke besparende.

At hele området af undervisningstilbud, inkluderende film og radio, er med, forekommer mig fortjensfuldt. Man noterer med glæde, at det af bemærkningerne fremgår, at der stærkt advares mod dobbeltdækning af samme område i flere led; jeg håber, at man også vil gøre det på de punkter, hvor det måske ikke helt fremgår så stærkt af bemærkningerne, at man er opmærksom på faren for overlappning.

Det siges udtrykkeligt, at landscentralen og i øvrigt også det udvalg, der skal vurdere undervisningsmidlernes ideologiske og øvrige karakter, ikke må virke som en art censurorgan på området. Måske kunne man præcisere bemærkningerne her, således at det fremgik ganske klart, at der ikke var nogen som helst mulighed for censurvirk-somhed.

Men det må forekomme foruroligende, at man har ønsket at lægge så stor vægt på undervisningsministeriets dominerende indflydelse i dette organ. Det forekommer mig, at man næppe her ligefrem er på linje med tidens tendens til større indflydelse fra gulvet med denne del af forslaget, og det er jo heller ikke givet, at netop denne indflydelsesfordeling kommer det pædagogiske pionerarbejde til gode. Jeg er særdeles skeptisk over for, om denne styreform vil være tilfredsstillende, både hvis vi ønsker en demokratisk opbygning af institutionen i en brugervenlig retning, som samtidig ikke må virke centralistisk, og hvis vi vil lægge vægten på det dynamiske, som må være karakteristisk for landscentralens arbejdsform, hvis den skal opfylde sine formål.

Det ser jo ikke ud til, at disse institutioner alt i alt vil kunne virke særlig økonomisk belastende, fordi det meste af deres funktioner allerede nu er spredt ud over diverse andre organer bortset fra mindre udvidelser, som til gengæld er meget positive, fordi de skulle komme andre uddannelser end folkeskolens til gode, f. eks. fritidsundervisningen og andre former for uddannelse, ikke mindst voksenuddannelse. Det kan man med glæde støtte.